

Biografie over Groninger bard Ede Staal

Schrijver maakte eerder tv-documentaire over Staal.

Veendam – Er komt een biografie over de Groninger zanger en tekstdichter Ede Staal. Die krijgt als titel 'Geef mie de nacht...' mee. De schrijver ervan, Henk van Middelaar uit Nijkerkerveen (bij Amersfoort), is ongeveer een maand geleden al met de voorbereidingen begonnen. De auteur maakte twee jaar geleden de tv-documentaire over Ede Staal, door de RVU uitgezonden, en daarvoor al een radioprogramma over hem.

Van onze verslaggever
HARRY WUBS

Het lijkt er veel op dat het in Groningen een soort Ede Staaljaar aan het worden is. Op verschillende fronten worden namelijk activiteiten ontplooid om de herinnering aan de in 1986 overleden zanger/tekstschrijver levend te houden. In Delfzijl wordt op de zeedijk een monument voor hem opgericht, en met ingang van april is in de Museumboerderij in Leens (behorend tot de borg Verhildersum) de zomerexpositie over Groningens meest bewonderde zanger te zien.

Voor al bij de voorbereiding van deze tentoonstelling is veel (onbekend) materiaal over Ede Staal boven water gekomen. Waaronder jeugdfoto's en foto's uit de studententijd van Staal. Ook zijn gedichten

van hem op de expositie bijeengebracht. Van de literaire activiteiten van Ede Staal hadden tot dusver maar weinigen weet. Zijn gedichten waren bij het grote publiek onbekend.

De directeur van Staalboek in Veendam, Klaas Staal (geen familie, wel een vriend), nam het initiatief voor de biografie. Hij deed dat in nauwe samenwerking met Ede Staal-adept Jimmy Lambeck, notaris in Delfzijl, en met de organisatoren van de expositie in Leens. "Als er ooit een moment was om een biografie over Ede te maken, dan is het wel nu. Op verschillende fronten wordt getracht zijn persoon in herinnering te brengen. Vooral de tentoonstelling in Leens heeft ontzettend veel materiaal van Ede Staal van mensen die hem kenden opgeleverd. Daar moet je dus gebruik van maken," al-

dus Klaas Staal, die denkt dat het goed is dat een niet-Groninger de biografie schrijft. "Hij kan het zich permitteren geen rekening te houden met de gevoeligheden die er in Groningen toch wel zijn over de persoon van Ede Staal."

Staalboek zal zijn uiterste best doen om het boek nog dit jaar te laten verschijnen. Aan een definitieve datum waagt Klaas Staal zich echter niet. "We zullen ons best doen."

Ede Staal is misschien wel de bekendste Groninger van de laatste decennia. Ook na zijn overlijden leeft hij voort in zijn liedjes in het dialect. 'Mien Toentje' werd een van de bekendste. Een van zijn nummers wordt zelfs regelmatig gehoord gebracht bij begrafenissen of crematies: 'Het het nog nooit zo donker west of het wordt altied wel weer licht'. Ede Staal werd in 1941 in Warffum geboren, en groeide op in Leens. Hij werd in Groningen populair ondanks het feit dat hij maar ongeveer drie jaar actief was als zanger. In de oorlog was zijn vader overtuigd lid van de NSB, een feit dat de zoon zijn leven lang dwarszat. Ede Staal overleed in 1986 in Delfzijl aan longkanker.

MICHN 14-2-00